

Satanta, l'Orador de la praderia

**Satanta, nascut el 1823,
va ser el cap d'una
tribu kiowa d'homes
lliures que vivia a les
praderies que hi havia
entre Arkansas
i Rio Grande.
L'11 de setembre
del 1878 es va suïcidar.**

Satanta (1823-1878) era el cap d'una tribu kiowa de 2.000 membres. La tribu vivia en les praderies que hi havia entre el riu Arkansas i el Rio Grande, territori que compartia amb altres tribus, com ara la comanxe. Allí va viure lliure tota la joventut, robant o capturant cavalls.

Des del 1840, milers de colons van començar a travessar des de l'est cap a l'oest les terres on vivia la tribu, per una ruta anomenada de Santa Fe. Cada any hi passaven més colons, fins que, cap al final de la dècada del 1850, alguns d'aquests van decidir establir-se en les terres kiowes i comanxes de la ruta. El 1860 els enfrontaments entre les tribus índies i entre aquestes i els colons es van generalitzar, entre altres coses perquè els caps de les tribus no es posaven d'acord sobre l'enfrontament que havien de dur a terme amb els colons. Hi havia caps de tribus que estaven a favor de la pau, com a únic

mètode per a sobreviure, perquè opinaven que els blancs eren massa poderosos. Altres caps, però, creien que amb la guerra es podia aconseguir el camí a la llibertat. Satanta estava entre aquests.

Al principi del 1867, els caps de les tribus kiowes es van reunir a Fort Dodge amb el general nord-americà Scott per negociar un tractat de pau, que Satanta, en principi, va acceptar. El general va regalar un uniforme i un barret de l'exèrcit en agraïment a Satanta, però aquest pocs mesos després va atacar Fort Dodge i hi va robar alguns cavalls del Setè de Cavalleria. Com a resposta, el Govern nord-americà va promoure noves negociacions de pau al final del 1867, que se celebraren en el bosc de Medicine Lodge Creek.

En l'acord de les negociacions, Satanta va fer un discurs en defensa de la praderia i dels costums i tradicions dels kiowes, pel qual, a partir de llavors, se'l va anomenar l'Orador de la praderia. De la mateixa manera, el general Sherman va mostrar la superioritat de l'home blanc i va manifestar que l'arribada d'aquest als territoris indis seria inaturable, per a la qual cosa va proposar, al poble indi, de traslladar-se al nou territori indi delimitat d'Oklahoma. Finalment, la majoria de les tribus van acceptar els acords de pau, van abandonar les praderies i es van traslladar al nou territori indi d'Oklahoma, d'on només podrien eixir per a caçar búfals de les praderies amb la finalitat de completar els aliments que els donaria setmanalment l'agència de la reserva.

Al cap d'un any, els kiowes ja passaven fam, perquè les racions setmanals eren escasses, de manera que van començar a eixir de la reserva per a atacar les caravanes i les granges de les praderies quan trobaven búfals. El general Sherman va derogar-los la llibertat de caçar búfals fora del territori indi, cada vegada més escassos, i els va proposar de cultivar blat de moro, com les tribus dels wichites; però els kiowes eren caçadors lliures i consideraven l'agricultura com una cosa de dones.

L'any 1871, Satanta i altres kiowes i comanxes van atacar i robar una caravana de vitualles destinada a Fort Richardson, a l'estat de Texas. Uns dies després, en anar a l'agència per recollir la ració setmanal de queviures, Satanta i més com-

panys seus indis van ser interrogats per esbrinar qui havia atacat la caravana. Santata va confessar que havia estat ell qui havia dirigit l'atac, amb l'argument que passaven fam i que necessitaven més aliments. En aquest moment Santata va fer un altre discurs en defensa de les tradicions i els costums, a pesar dels advertiments dels caps indis que l'acompanyaven. Santata i els caps indis que van participar-hi van ser detinguts. Poc després van ser condemnats a mort, però la pena va ser commutada, després de les pressions socials, per cadena perpètua.

Amb la condició que no eixiren de la reserva, van ser alliberats al 1873; però la vida dels kiowes era difícil, perquè ja havien perdut les praderies i hi havia pocs búfals. Com que els caçadors de pells de búfals havien acabat amb la font econòmica clau dels kiowes, aquests, al 1874, juntament amb altres ètnies i tribus, van atacar els campaments de caçadors del nord de Texas i tots els blancs de les granges i caravanes que hi trobaven. La premsa texana va culpar dels fets els caps indis alliberats, un dels quals era Santata.

Després d'aquest atac, el general Sherman va escometre una campanya de pacificació consistent en recomptes dels indis, que s'havien de presentar cada setmana a Fort Sill, i en la persecució i mort dels que no ho feien. La lluita a les praderies entre els indis i els soldats de Sherman, més nombrosos i molt més ben armats i alimentats, va durar tot l'estiu del 1874. Santata s'hi va lliurar voluntàriament al final del 1874 i va jurar que no havia participat en la guerra, però sí que havia eixit de la reserva per a caçar aliments. El general va insistir perquè l'empressonaren i va ser condemnat novament a cadena perpètua. Al 1878, molt dèbil, va ser traslladat a l'hospital del presidi. L'11 de setembre del 1878 es va suïcidar.

Onze anys abans, en les converses de pau del 1867, Santata havia dit que no volia quedar-se quiet en un lloc, que estimava la terra i els búfals i que volia conservar-ho tot, que volia continuar vagant per la praderia com sempre, perquè així era lliure i feliç; que si havien de viure en cases, llavors empal·lidiria i moririen.

Josep Miquel Santacreu Soler
Universitat d'Alacant

EL TEMPS

El kiowa Satanta ha esdevingut un referent del món indígena, sobretot per la seva resistència contra les imposicions dels colons. N'estava segur que amb la guerra es podia aconseguir la llibertat. Finalment, va morir suïcidat.

En les converses de pau del 1867, Santata havia dit que no volia quedar-se quiet en un lloc, que estimava la terra i els búfals i que volia conservar-ho tot, que volia continuar vagant per la praderia, com sempre, perquè així era lliure i feliç